

Autor przedmiotowego opracowania postara się udzielić odpowiedzi na pytania, które najczęściej pojawiają się w kontekście seniorów i ich funkcjonowania w sferze prawnej.

Wskazać należy, iż częstokroć osoby starsze z powodu braku związłych opracowań i ich niedostatecznej dostępności korzystają z rad i podpowiedzi osób znanych, sąsiadów czy rodziny co może doprowadzić do podjęcia lub zaniechania podjęcia decyzji świadomych prawnie i korzystnych dla osób starszych.

Przedmiotowe opracowanie powstało aby w sposób związły przedstawić potencjalne problemy i ich rozwiązania opartych o aktualny stan prawny.

I. KORESPONDENCJA URZĘDOWA CZYLI SKUTKI ODEBRANIA I ODMOWY ODEBRANIA LISTÓW POLECONYCH KIEROWANYCH DO ADRESATÓW PRZE INSTYTUCJE PUBLICZNE I PRYWATNE.

Autor spotkał się wielokrotnie z sytuacją nieprzywiązywania nienależytej wagi do korespondencji przesyłanej listami poleconymi. Trzeba zdawać sobie sprawę, że zwyczajowo dokonywanie doręczeń za pomocą przesyłek poleconych wynika nie z dobrowolności wyboru takiego rozwiązania ale z powodu skutków jakie korespondencja ma wywołać od momentu jej doręczenia.

Najczęściej przesyłki polecone kierują instytucje takie jak sady, komornicy czy urzędy, jednak można spotkać się także z listami poleconymi od podmiotów prywatnych jak choćby kancelarie adwokackie lub podmioty trudniące się odzyskiwaniem długów. Fakt nadawania listów poleconych wiąże się najczęściej z kwestią terminów, które liczone są od momentu odebrania listu poleconego – pisma ZUS, KRUS, urzędów gmin czy urzędów miasta często poza główną treścią zawierają pouczenia i to w nich należy szukać terminu do podjęcia działania np. zaskarżenia decyzji. Odbieranie korespondencji jest niezwykle istotne ponieważ umożliwia adresatowi podjęcie stosownego działania bądź skonsultowania treści pisma i możliwych działań z adwokatem.

Problematyczny i niestety funkcjonujący powszechnie w dalszym ciągu jest pogląd, iż nieodebranie listu poleconego nie spowoduje negatywnych skutków dla interesów adresata, jest to szalenie niebezpieczna sytuacja mogąca doprowadzić do niezwykle brzemiennych w skutkach zdarzeń. Brak zaskarżenia decyzji administracyjnej może skutkować np. powstaniem w pobliżu naszego miejsca zamieszkania niechcianej inwestycji, z kolei brak odebrania korespondencji sądowej może skutkować przegraniem sprawy. W każdym wypadku świadomość treści adresowanej do nas korespondencji daje nam możliwości odpowiedniej reakcji podczas gdy odmowa przyjęcia listu poleconego nas takiej możliwości pozbawia.

II. DOKŁADNE CZYTANIE UMÓW, DOKONYWANIE ZAKUPÓW NA PREZENTACJACH ORAZ WE WŁASNYCH DOMACH – UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI KUPUJĄCEGO

Kolejnym problemem z jakim często spotykają się osoby starsze to organizowanie pokazów przez wyspecjalizowane firmy bądź dokonywanie sprzedaży bezpośrednio w domach seniorów. Rzecz jasna powyższe działania są dozwolone, powszechne i nie są niczym nowym, natomiast zasadnym jest dokładne analizowanie warunków zakupu z uwagi na znaczną ilość informacji jakie przekazywane są na w/w pokazach. Częstokroć zakupowi na pokazie towarzyszy podpisanie umowy kredytowej na zapłatę ceny – w tym wypadku także należy zapoznać się w sposób wnikliwy z treścią umowy kredytowej.

Każdemu kupującemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od daty podpisania umowy – aby z powyższego prawa skorzystać najlepiej przesłać kontrahentowi oświadczenie o odstąpieniu od umowy listem poleconym, w ten sposób kupujący będzie miał pewność, iż sprzedawca oświadczenie otrzymał i możliwe jest rozpoczęcie procedury zwrotu zakupionego towaru. W tym wypadku należy pamiętać, że zwracany towar musi być nowy i nieużywany, w przeciwnym wypadku sprzedający może nie przystać na żądanie kupującego i przyjęcia towaru odmówić. Trzeba także zauważyć, że w przypadku przesłania oświadczenia o odstąpieniu od umowy podpisana umowa o kredyt (jeśli taki fakt miał miejsce) także nie wiąże klienta.

III. DZIAŁALNOŚĆ FIRM WINDYKACYJNYCH I SPOSOBY WERYFIKOWANIA KIEROWANYCH PRZEZ NIE ROSZCZEŃ.

Nie jest niczym nowym stwierdzenie, iż na rynku finansowym działa wiele firm zajmujących się odzyskiwaniem długów, ich powstanie może mieć niezwykle banalny charakter. Funkcjonując w obrocie gospodarczym jesteśmy bombardowani setkami ofert kupna różnorodnych sprzętów domowych, AGD, mebli etc. Niezmiernie często takim ofertom towarzyszy możliwość kupna ich na raty. Może zdarzyć się, że najzwyczajniej w świecie umknie nam termin do zapłaty raty kredytu i w takiej sytuacji możemy mieć styczność z firmą windykacyjną.

W wypadku otrzymania korespondencji wzywającej nas o zapłaty określonej kwoty powinniśmy zweryfikować dane w niej zawarte – czy kierowana jest na pewno do nas, czy kwota i podmiot wymieniony jako wierzyciel to na pewno nasz kontrahent, wreszcie czy wezwanie jest zasadne tj. czy nie uiściliśmy kwoty wskazanej w wezwaniu a jego wysyłanie na nasz adres było pomyłką nadawcy. Dlatego niezmiernie istotne jest przechowywanie wszelkich dowodów wpłat i pokwitowań wpłaty gdyż jest to najskuteczniejszy środek obrony przez nierzetelną firmą.

Może się jednak zdarzyć, że wezwanie jest zasadne gdyż z jakichś powodów nie uiściliśmy kwoty do której byliśmy zobowiązani. W takim wypadku najlepszym wyjściem jest skorzystanie z pomocy punktów nieodpłatnej pomocy prawnej bądź udanie się po poradę prywatną np. do adwokata. Kontakt z fachowcem jest wskazany ponieważ częstokroć mamy do czynienia z przedawnieniem roszczenia tzn. z sytuacją kiedy wprawdzie zalegamy z płatnością jednak z powodu upływu czasu nie mamy obowiązku długu regulować – w każdym wypadku najlepiej byłoby aby analizę przeprowadził profesjonalista aby nie narazić się na negatywne skutki błędnej interpretacji stanu faktycznego.

IV. DANE OSOBOWE W XXI WIEKU I DONIOSŁE ZNACZENIE ICH OCHRONY

Żyjemy w czasach gdzie jednym z największych dóbr jest informacja, powoduje to konieczność szczególnej ochrony tych danych, które są znane najczęściej tylko nam.

W kontekście powyższego akapitu dotyczącego się zadłużeń i korespondencji z firm windykacyjnych może zdarzyć się sytuacja, że otrzymamy wezwanie do zapłaty należności o której pierwszy raz słyszymy – w takim wypadku możemy mieć do czynienia z kradzieżą danych osobowych. Trzeba mieć na uwadze, że do uzyskania szybkiego kredytu potrzeba stosunkowo niewiele danych, czasem wystarczy imię i nazwisko oraz numer pesel – nie trudno sobie wyobrazić sytuację gdzie otrzymujemy korespondencję z banku, z którym nigdy nie zawieraliśmy umowy kredytowej.

Dlatego tak ważną czynnością jest pilnowanie własnych danych osobowych poprzez np. nieudostępnianie osobom postronnym swojego adresu i nr pesel, zachowywanie prywatnych informacji tylko dla najbliższych i niepozostawianie dowodu osobistego w punktach usługowych czy udostępnianiu dokumentu osobom trzecim.

Powyższe niezwykle proste środki ostrożności zminimalizują ryzyko padnięcia ofiarą oszustów wyłudających choćby kredyty konsumenckie.

V. SENIOR A ZARZĄDZANIE MAJĄTKIEM

Niezwykle często seniorzy zastanawiają się jak w sposób dla nich najlepszy zabezpieczyć swój majątek zgromadzony nierzadko w wyniku ciężkiej pracy i wyrzeczeń, czy przekazać go dzieciom a jeśli tak to w jakiej formie.

Polskie prawo przewiduje wiele instrumentów pozwalających na przekazanie własności rzeczy ruchomych jak np. samochody, wyposażenie domu oraz nieruchomości jak np. mieszkania, domy czy grunt rolny. Nie wszystkie z tych instrumentów zapewniają jednak taki sam poziom ochrony interesów seniorów.

Pierwszym z takich instrumentów prawnych jest testament, można w nim wskazać jak widzimy podział zgromadzonych dóbr po naszej śmierci. Sporządzić testament możemy u siebie w domu, w kancelarii notarialnej lub np. u adwokata. Sporządzając testament samemu należy pamiętać aby był on napisany w całości odręcznie, podpisany i opatrzony datą (brak daty nie powoduje nieważności testamentu jednak pomaga w wypadku gdyby istniało kilka testamentów). Testament jest bezpiecznym i powszechnie stosowanym instrumentem zabezpieczenia majątku na wypadek śmierci. Pamiętać należy, że testament może sporządzić tylko jedna osoba, dla przykładu małżonkowie nie mogą sporządzić testamentu wspólnie.

Kolejnym instrumentem jest umowa dożywocia, polega ona na przekazaniu nieruchomości osobie trzeciej w zamian za opiekę. Ten typ umowy powinien być stosowany ostrożnie ponieważ już w momencie podpisania stosownego aktu notarialnego (umowę dożywocia sporządza notariusz) własność nieruchomości przechodzi na osobę trzecią. Senior który zdecyduje się na taki typ zabezpieczenia swoich interesów będzie uprawniony do opieki ze strony osoby, na rzecz której przekazał nieruchomość lecz nie będzie już właścicielem nieruchomości. Taka sytuacja ma jednak i dobre strony – kwestie utrzymania nieruchomości w należytym stanie i jej konserwacją senior przejmować się nie będzie musiał.

EDUKACJA PRAWNA

Opracowanie potencjalnie problematycznych kwestii prawnych dla seniorów

**NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA
PORADNICTWO OBYWATELSKIE I MEDIACJE
NA TERENIE POWIATU KRAŚNICKIEGO**

Ostatnim omówionym instrumentem pozostaje często stosowana darowizna. Jest stosowana powszechnie a jej forma uzależniona jest od tego co chcemy darować – do rzeczy ruchomych wystarczy zwykła forma pisemna jednak aby podarować komuś nieruchomość konieczna jest wizyta u notariusza. Jest to prosta czynność, która nie rodzi jednak żadnych obowiązków po stronie osoby obdarowanej i należy o tym fakcie pamiętać.

Z powyższych instrumentów to testament jawi się jako jako najbezpieczniejszy instrument zabezpieczający interesy majątkowe seniora gdyż może on być w każdym czasie zmieniony. Jednak wybór drogi, którą należy pójść powinien być poprzedzony dogłębną analizą dokonaną przez fachowca czy to w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej czy u np. adwokata.